

Prosinec 2022

Uvnitř tohoto čísla najdete:

Úvodník
Advent
Reportáže
Vtipy pro velryby
Rozhovor
Recepty

Velryba na souši 13

Barunka Nová

Úvodník

Milí čtenáři,

Stejně jako doma v adventním čase vrcholí přípravy na Vánoce, tak i ve škole se ozývá ze všech koutů příprava na vystoupení, vánoční koledy a svižný bzukot příprav na to, abychom mohli rozdávat radost. Když procházíte školou v adventním čase, line se všude zvláštní a trochu napjatá atmosféra, kdy už to bude. Neočekává se čas písemek a příchod nové bytosti ve všech podobách. Zamýšlíme se nad tím, co se za celý rok odehrálo a co přinese rok nový. Myslím, že po náročném, ale velmi vyvedeném „betlémském týdnu“ nastal čas ztišení a očekávání posledního školního dne v tomto roce. Jako kdyby se ta atmosféra proměnila a vnesla do školy úplně jiné tóny, které hladí a přibližují se o něco blíže tomu kouzelnému dni. Načerpejte tu vánoční školní vůni a trochu si jí schovejte do kapsičky, až bude potřeba...

Krásné Vánoce

Verča V.

Advent

Od 19. století je kvadrátním symbolem
adventní věnce, který má v různých oblastech
odlišnou podobu. V katolických zemích se
nejčastěji podobá čtyřmi svíčkami, z nichž
jsou tři fialové či modré a jedna červená.
Fialová či modrá barva symbolizuje pokání,
tříštění a očekávání.

1. Na první adventní neděli zapalujeme první fialovou svíčku, tzv. šedí proroků. Tato svíčka je namátkou na proroky, kteří předpověděli narození Ježíše Krista.

2. Na druhou adventní neděli zapalujeme druhou fialovou svíčku, tzv. beršémskou, která reprezentuje lásku a představuje Ježíškovy jesličky.

3. Na třetí adventní neděli zapalujeme třetí fialovou svíčku, tzv. pastýřskou, která vyjadřuje radost z toho, že poslední období je téměř u konce a adventní období mákarva starostnější má.

4. Na čtvrtou adventní neděli zapalujeme poslední fialovou svíčku, tzv. andělskou, která představuje míru a pokoj.

Čtvrtá adventní neděle ^{může} připadnout na Štěpánův den.

Tereza Fraimanová

Velrybí advent

Jednoho adventního dne se velrybka rozhodla, že svým rodičům udělá radost. Jako každý jiný den vstala a šla na snídani. Rodiče zařizovali návštěvy na vánoční svátky a byli tím hodně zaneprázdnění. Velrybka si dala ke snídani mořské chaluhy a poté se šla proplavat po okolí.

Viděla pana Štiku, jak si svůj domeček zdobí vánočními ozdobami, viděla také rybí sbor Rybička, jak se rozezpíval, a poté doplávala na náměstí, aby se podívala na vánoční stromeček. Když doplávala domů, viděla rodiče, jak jsou pořád zaneprázdnění zařizováním návštěv. Velrybka se doplávala podívat do obývacího pokoje a sedla si do křesla. Po chvíli k ní připlávala maminka. Řekla jí, že návštěvy připlavou okolo jedné hodiny na oběd. Velrybka byla unavená, protože se v noci moc nevyspala, tak si zdřímla. Probudila se a rodiče stále něco zařizovali. „Už je po jedenácté hodině a oběd nikde!“ říkala si velrybka. A v tu ránu jí napadlo: „Mohla bych oběd připravit já.“

Velrybka doplávala pro nějaké mořské chaluhy a mechy. Vrátila se domů a hned začala vařit. Když měla uvařeno, vše nandala na talíře. To už bylo půl jedné. V jednu hodinu se začali sjíždět hosté. Ale velrybky rodiče si uvědomili, že nemají připravený oběd, a vešli do kuchyně...

Tam je překvapil připravený oběd. A zeptali se velrybky: „Velrybko, ten oběd jsi připravila ty?“ velrybka přikývla. „Tak to jsi nám udělala velikou radost!“ oddechli si rodiče. Všichni se na druhou adventní neděli dobře naobědvali.

Jakub Kadlec

Terezka F.

Rozhovor s ředitelem Národního parku Šumava

Pavlem Hubeným

1. Kde jste pracoval před tím, než jste se stal ředitelem NP Šumava?

Na konci 80. let jsem pracoval v oblastním plánování na krajském národním výboru v Plzni, potom většinu času na Správě CHKO Šumava v Sušici s krátkou přestávkou na okresním výboru v Klatovech. Od roku 1993 jsem vedl celou CHKO Šumava až do roku 2014.

2. Kde jste vyrůstal? Kde jste trávil dětství?

V Klatovech.

3. Kdy jste se začal zajímat o přírodu? (Kolik vám bylo a kdo (nebo) co vás k tomu přivedlo?)

Asi od 12 let jsem si zapisoval pozorování ptáků, motýly jsem si zapisoval ještě dřív. Díky tátovi.

4. Který živočich žijící na Šumavě je vám nejbližší a proč?

Babočka osiková. Jejím zapisováním se zabývám opravdu hodně dlouho a moc se mi líbí. A je téměř všude.

5. Chováte doma nějaké zvířátko?

Ted' máme dvě kočky, vlastně kocoury.

6. Které místo na Šumavě máte nejraději (Kam chodíte rád)?

To nedokážu říci. K životu potřebuji několik míst. Opravdu dlouhý vztah mám k Hadímu vrchu, ale posiluje mě i kaňon Blanice, prameny Křemelné. No a bydlím pod Boubínským pralesem...

7. Zdá se mi, že práce ředitele NP je velmi náročná. Pokud ano, v čem je náročná?

Nejhorší pro mě je, že musím pořád dávat pozor na to, co mi kdo říká. To je docela únavné. Jinak je to práce snů!

Babočka osiková /*Nymphalis Antiopa*/

Vyptával se a zpracoval: Václav Paraj, 3.M

Reportáž

Národka má talent

Montessori parlament uskutečnil dne 22. listopadu akci Národka má talent, který začal písničkou od skupiny Mirai. Následovala taneční vystoupení, mohli jsme také vidět skládání z lega nebo parkuristické vystoupení. Nezaháleli ani učitelé a paní učitelka Hronová si zatančila s panem učitelem Vogeltanzem. V článku nebudu rozebírat, kdo byl nejlepší a kdo nejhorší, to měla na práci porota, která vybírala ze 40 účastníků (asi 18 skupinek).

A nyní vás nebudu napínat a řeknu vám jména těch šťastlivců:

Markéta Tomášková (tanec), Adriana Kopáčková (tanec), Eliška Bartáková (tanec), Kačka Hronová, Andrea Houšková a Anežka Vondrušková (tanec), Barunka Nová, Doubravka Nová, Václav Paraj, Antonie Parajová, Šarlota Thonová a Veronika Ilková (tanec s hudbou), Kryštof Klabouch, Jindra Medek a Ondra Lakatoš (football), Matyáš Krejčí a Jan Sandrei (parkur) Sofie Štangrtová a Kristýna Předotová. Extra postupující jsou Jana Hronová a Petr Vogeltanz (tanec).

Pokud jste jeden ze šťastlivců a nevěřili byste mi, můžete se současně podívat u jídelny (to není reklama).

Markéta Škorpilová

Adventní trhy

Již od střeďečního rána pobíhám celkem nekoordinovaně po školní zahradě. Sníh mi křupe pod nohama a dech se zhmotňuje v obláčku páry. Tahám kabely, nosím lavice, rozmisťuji světýlka, přemýšlím. Po zahradě se naštěstí nemíhám sama. V podobných tancích potkávám další kolegyně, žáky, pana školníka. Martina pod stanem shazuje sníh z betlémské salaše a nosí všemožné - nábytek, stojany na noty... Když mám prsty zmrzlé, na chvíli utíkám do vyhřáté třídy na čaj a z okna vidím Verču, jak stele slámou lože neviňátka. O pár hodin později přichází celý průvod s kapelou a pěje aleluja, aby oslavili narození neviňátka. Celý stan je obklopen lidmi, jsou tu fotografové, kameramani i novináři. Takovou událost - narození Páně si málokdo nechá ujít. Louče hoří, oheň plápolá, potlesk hřmí. Je to tu - živý betlém zahájil vánoční trh. Děti nadšeně prodávají (nejen paní ředitelka odchází s náručí plnou výrobků), devátáci se v kuchyni otáčejí až pojistky selžou a jejich výborné tousty sytí nejednoho hladovce. Díky všem, byla to nebeská jízda.

Iva Žíková

Jak se píší Vánoce

S velkým písmenem se píšou:

Vánoce, Tři králové (= 6. leden, ale *my tři králové jdeme k vám*), *Hromnice, Štědrý den, Boží hod vánoční* nebo *Vánoční boží hod* i *Vánoční Boží hod* i *Boží hod* i *Hod Boží, Ježíšek, Štědrý večer*

Nový rok, napíšeme v případě, že se jedná o spojitost s jedním dnem, 1. lednem.

S malým počátečním písmenem, tedy nový rok, píšeme, pokud se jedná o všechny dny následujícího roku.

Jako druhové názvy, a tedy s malým písmenem, se píšou: *vánoční svátky, vánoční stromeček, vánoční cukroví, advent, adventní věnec, adventní neděle, vánoční kapr...*

<https://prirucka.ujc.cas.cz/?id=191>

(Internetová příručka Ústavu pro jazyk český)

Recepty

Linecké

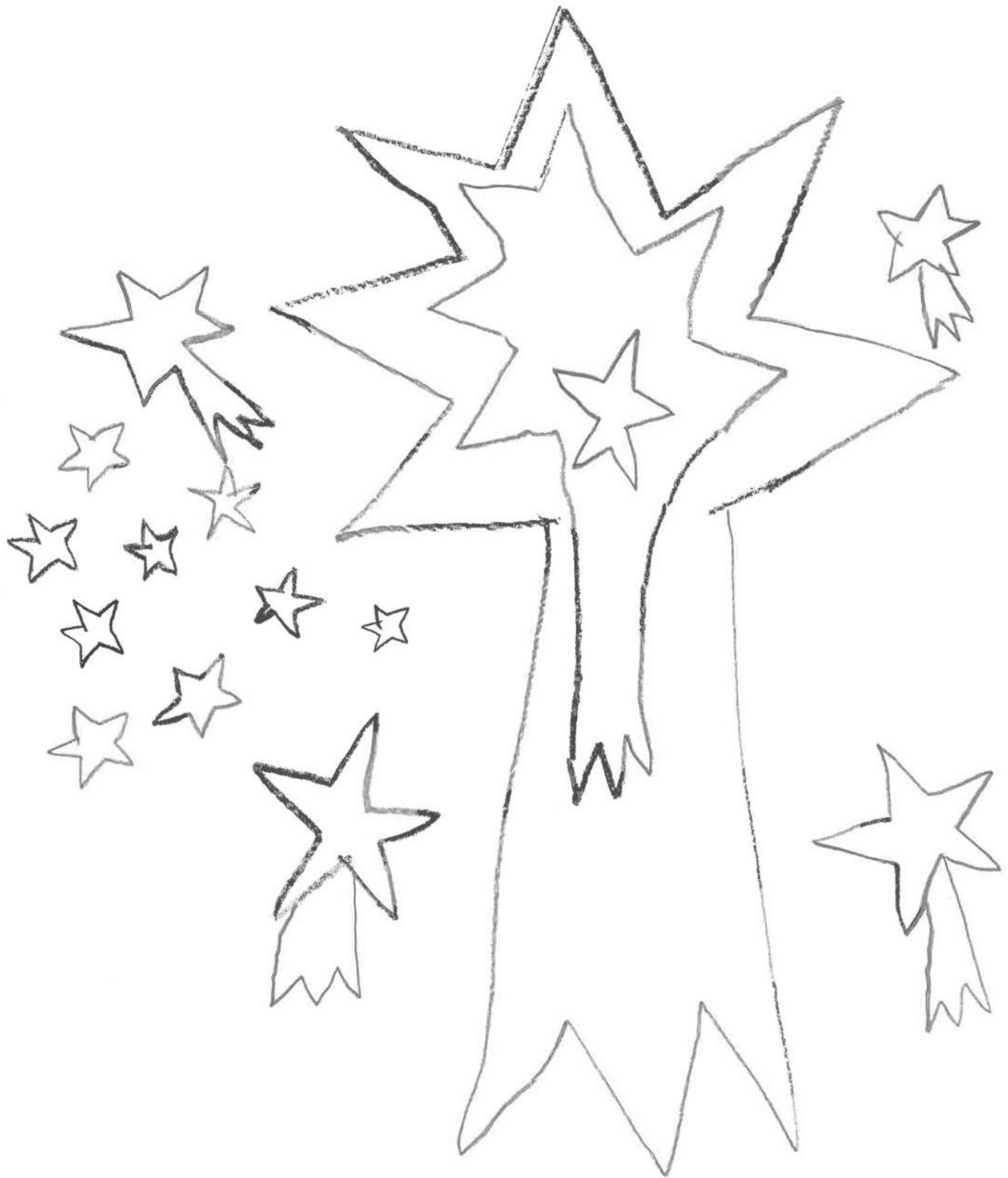
300 g hladké mouky, 200 g másla, 100 g moučkového cukru, vanilkový cukr, 1 šleha, citronová kůra, 1 šleha, citronová kůra

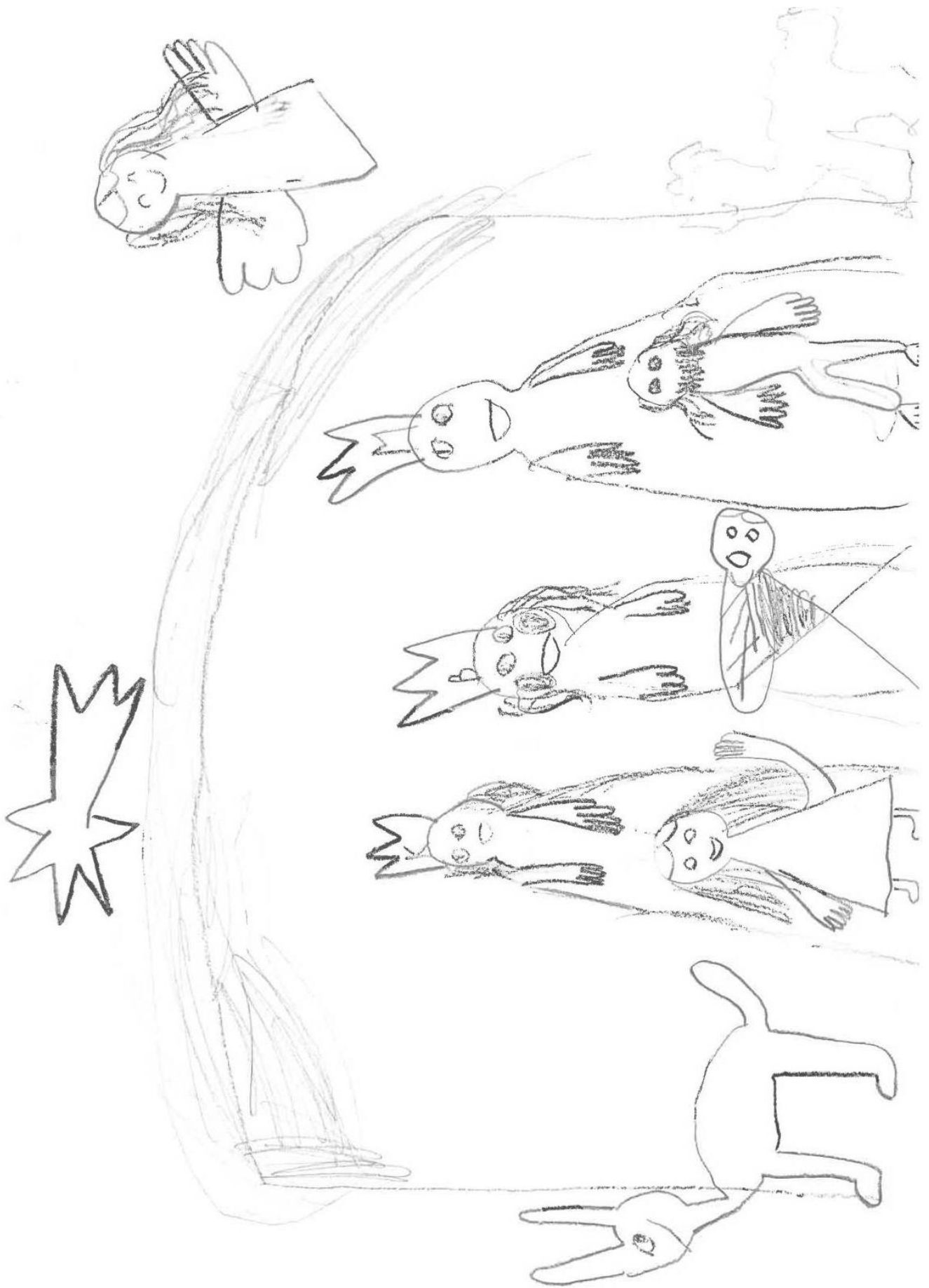
Navzájem smícháme mouku, cukr, vanilkový cukr a citronovou kůru, pohrájíme máslu a šlehu. Uhnědíme hladké těsto a dáme do lednice na 1 den. Na pomoučeném vále vyválíme plát 2-3 mm silný a vykrájíme malé kolečka, buřku a dýku. Pečeme na 180°C do zlatova. rychlá do kolečka slepujeme do dobrou marmeládou.

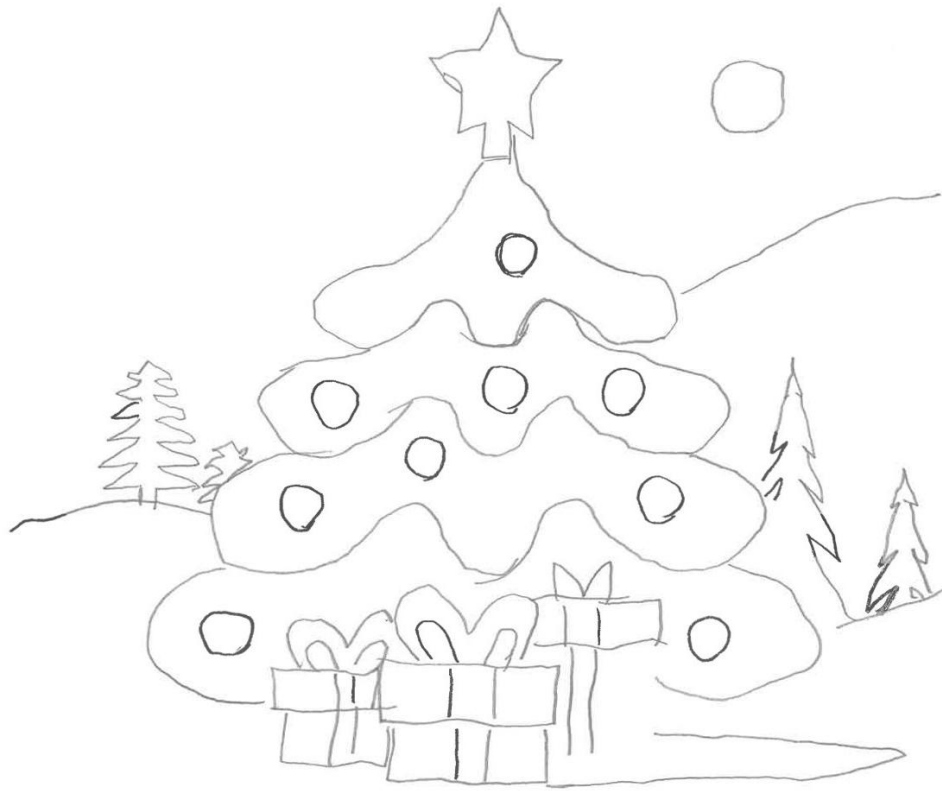
Malvínka Salajková

Vánoční malovací okénko

Velrybí humor

„Tatínku, a odkud k nám chodí Ježíšek?“

„Pokud můžu soudit podle původu dárků - tak asi z Číny.“

„Mámo, cítíš to? Vůně vanilky, čerstvě uříznuté jedličky, vánočního cukroví...“

„Cítím, cítím - sousedi se ale mají!“

„Slyšel jsem, že v Třeboni byla surově potlačena demonstrace proti vánočním svátkům.“

„A kdo tam, prosím tě, demonstroval?“

„Kapři.“

„Náš malý je vášnivý čtenář,“ vypráví přátelům miliardář, „k Vánocům si přál šekovou knížku.“

Na Vánoce přijde dopis od známých z USA. Tatínek si ho přečte a povídá manželce:

„No, koukám, že se tvůj bratr v té Americe nemá špatně. Tady píše, že dokonce dostal nějaké elektrické křeslo.“

Dvě blondýny se rozhodnou, že vyrazí do lesa pro vánoční stromeček. Bloudí po lese, hodinu, dvě, tři... Pak se ozve: „Ivano, máš něco?“

„Ne, vůbec nic. A ty?“

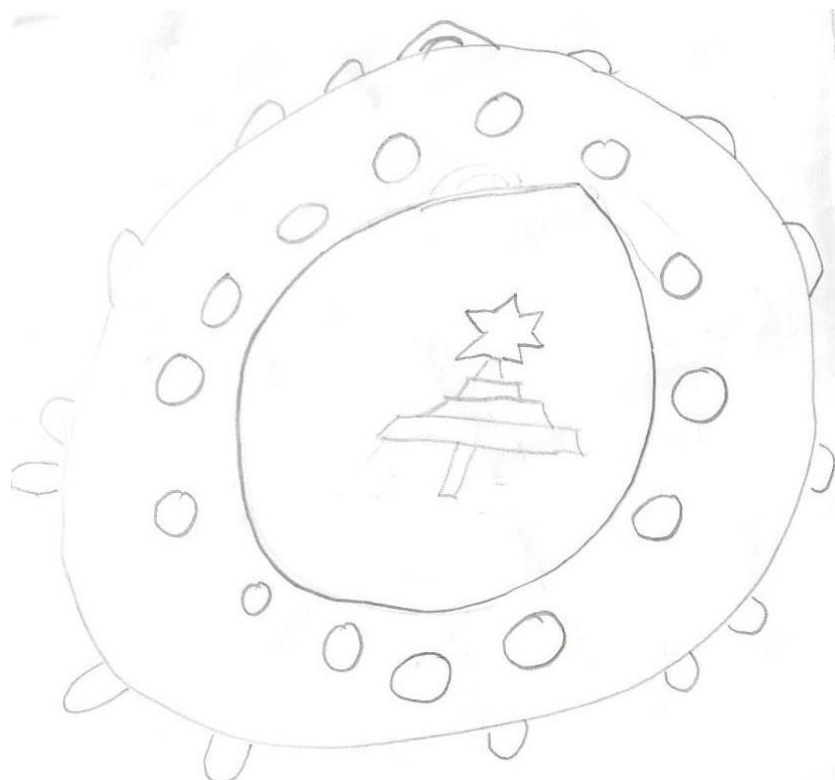
„Já taky ne. Tak co kdybychom vzaly i nějaký bez ozdob?“

Markéta Škorpilová

Markéta Škorpilová 9.11.22

Velryba na souši

Vydává: Montessori MŠ a ZŠ Prachatice, Národní 1018, 383 01 Prachatice

E-mail: velrybanasousi@seznam.cz

Šéfredaktorka: Veronika Veselovská

Redakce:

Vojtěch Vojta, Jakub Kadlec, Markéta Škorpilová, Matouš Veselý, Doubravka Nová, Barbora Nová, Markéta Kramlová, Václav Paraj, Tonička Parajová, Malvínka Salajková, Terežka Fraimanová, Olinka Dvořáková

Grafická úprava a sazba: Veronika Veselovská

Toto číslo bylo předáno do tisku 20. 12. 2022

Barunka Nová